

Forslag til håndtering af gartnerne ved generering af nøgletal til Produktionsgrenstatistikken (Serie B)

Andersen, Johnny Michael

Publication date:
2011

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Andersen, J. M., (2011). *Forslag til håndtering af gartnerne ved generering af nøgletal til Produktionsgrenstatistikken (Serie B)*, 4 s., apr. 04, 2011. FOI Udredning Nr. 2011/22
http://www.foi.life.ku.dk/Publikationer/FOI_serier/Udredninger.aspx

FOI Udredning

Forslag til håndtering af gartnerne
ved generering af nøgletal til
Produktionsgrenstatistikken (Serie B)

Johnny M. Andersen

FOI Udredning 2011 / 22

Forslag til håndtering af gartnerne ved generering af nøgletal til
Produktionsgrenstatistikken (Serie B)

Forfatter: Johnny M. Andersen

Fødevareøkonomisk Institut

Københavns Universitet

Rolighedsvej 25

1958 Frederiksberg

www.foi.life.ku.dk

Forslag til håndtering af gartnerne ved generering af nøgletal til Produktionsgrenstatistikken (Serie B)

Gartnerne giver hyppigt anledning til problemer ved generering af nøgletal til Serie B. Dels kan det for nogle poster være vanskeligt at opnå signifikante resultater, dels kan den relative spredning være betragtelig. Sidstnævnte skyldes bl.a., at de respektive produktionsgrene (Frilandsgrønsager, Frugt & bær, Planteskole, Væksthusgrønsager og Potteplanter) hver især spænder over en bred vifte af forskellige produktioner med heraf følgende forskelle i omkostninger og kapitalindsats.

I de tilfælde, hvor det ikke har været muligt at opnå signifikante resultater og/eller den relative spredning har været betydelig, har den praktiske løsning på problemet været at anvende gennemsnitlige omkostninger/indsats pr. ha som estimat. Eksempelvis kan omkostningerne til udsædsmaterialer for potteplanter under glas i 2009 opgøres til 1.239.145 kr. pr. ha via Bilagstabellen¹. Denne løsning er fundet acceptabelt, da driftsformen er rimelig ”ren”, hvorved omkostninger til udsæd nogenlunde entydigt kan henføres til potteplanteproduktionen.

Gartnerierne har imidlertid også en uheldig effekt på de øvrige produktionsgrene. Anvender en potteplantegartner eksempelvis kun 1 mio. kr. pr. ha til udsædsmateriale, vil udsædsomkostningerne for de øvrige vegetabiliske produktionsgrene på virksomheden blive for små, idet udsædsomkostningerne til potteplanter forlods er sat til 1.239.145 kr. pr. ha. Og omvendt hvis en potteplantegartner eksempelvis anvender 1,5 mio. kr. pr. ha til udsæd. Gartnerivirksomhederne bidrager dermed til en unødigt stor relativ spredning på estimerne for landbrugets vegetabiliske produktionsgrene. Det kan påvirke estimatet, men da hovedparten af produktionsgrenene i gartneriet er rimeligt rene, vil det især påvirke spredningen på resultatet.

Forslag

For at sikre bedre estimer med mindre spredning foreslås derfor følgende:

- Nøgletal for *Planteskoler*, *Frugt & bær*, *Væksthusgrønsager* og *Potteplanter* estimeres udelukkende på grundlag af de specialiserede driftsformer som simple vægtede gennemsnit pr. ha, hvor der gradueres på konventionelle og økologiske virksomheder. Intentionen med alene at anvende specialiserede driftsformer er, at disse driftsformer er relativt ”rene”, hvilket gør, at de tilnærmelsesvis kan tolkes som produktionsgrene.
- Regressionsskønnene for de øvrige produktionsgrene baseres alene på landbrugsbedrifter og frilandsgartneri. Dvs. bedrifter, hvor hoveddriftsformen er væksthugartneri eller permanente beplantninger, er udeladt. Nøgletallene for Planteskoler, Frugt & bær, Væksthusgrønsager og Potteplanter indgår i regressionsskønnene som fikserede værdier mhp. at ”afstemme” de bedrifter, som har de pågældende produktioner som delaktivitet.

¹ Ved frembringelse af nøgletal til 2009-statistikken er der imidlertid anvendt særskilte lister, hvor omkostningsposterne pr. ha er opgjort for henholdsvis konventionelle og økologiske brug.

Beregningsmetoden og argumentationen er eksemplificeret nedenfor med udgangspunkt i 2009-nøgletallene for de konventionelle brug med den nuværende typologikode. Ved anvendelsen af metoden, skal såvel typologikode, produktionsgrenkode og omkostningskode tilpasses 2010-strukturen.

Tabel 1. Gennemsnitlig produktionsvolumen opgjort på produktionsgrene for konventionelle specialiserede gartnerivirksomheder i 2009 (vægtet)

	Planteskole	Frugt & bær	Grønsager under glas	Potteplanter under glas
<i>Typologikode (V3100.V3110)</i>	<i>6.1</i>	<i>6.3</i>	<i>4.1</i>	<i>4.7</i>
1 Vårbyg, ha	2	1	0	0
2 Vinterbyg, ha	0	0	0	0
3 Hvede, ha	0	0	0	0
4 Rug og tritcale, ha	0	0	0	0
5 Havre, majs til modenhed og blandsæd, ha	0	0	0	0
6 Ærter til modenhed	0	0	0	0
7 Spisekartofler, ha	0	0	0	0
8 Industrikartofler, ha	0	0	0	0
9 Frilandsgrønsager excl. konserverærter, ha	0	0	0	0
10 Handelsroer, ha	0	0	0	0
11 Raps mv, ha	0	0	0	0
12 Græsfrø, ha	0	0	0	0
13 Kløverfrø, ha	0	0	0	0
14 Andre salgsafgrøder, ha	0	0	0	0
15 (Reserveret)	0	0	0	0
16 Brak, ha	2	0	0	0
17 Foderroer, ha	0	0	0	0
18 Sædskefegræs, ha	0	0	0	0
19 Vedvarende græs excl. græs u. prod., ha	0	1	0	0
20 Majs, ha	0	0	0	0
21 Helsæd, ha	0	0	0	0
22 Blomster mv. friland, ha	15	0	0	0
23 Frugt og bær excl. jordbær, ha	0	19	0	0
24 Blomster mv. væksthuse, ha	0	0	0	1,08
25 Grønsager væksthuse, ha	0	0	1,69	0
26 Malkekøer, Antal årdsdyr	0	0	0	0
27 Opdræt (malkekøer), Antal årdsdyr	0	0	0	0
28 Slagtekalve (malkekøer), Antal producerede dyr	0	0	0	0
29 Ammekøer, Antal årdsdyr	0	0	0	0
30 Opdræt (ammekøer), Antal årdsdyr	0	0	0	0
31 Slagtekalve (ammekøer), Antal producerede dyr	0	0	0	0
32 Søer og smågrise til 7 kg, Antal årssøer	0	0	0	0
33 Grise 7-35 kg, Antal producerede dyr	0	0	0	0
34 Slagtesvin, Antal producerede dyr	0	0	0	0
35 Høns (æglæggende), Antal 100 årdsdyr	0	0	0	0
36 Slagtekyllinger, Antal 1000 producerede dyr	0	0	0	0
37 Andet fjerkræ, Omsætning i 10.000 kr.	0	0	0	0
38 Heste, Antal årdsdyr	0	0	0	0
39 Moderfår, Antal årdsdyr	0	0	0	0
40 Pelsdyr, Antal årstæver	0	0	0	0
41 Andet vedr. husdyr, Omsætning i 10.000 kr.	0	0	0	0
42 Maskinstation mv., Omsætning i 10.000 kr.	2	4	0	0
43 Bygningsudleje, Omsætning i 10.000 kr.	1	3	0	1
44 Andre kilder, Omsætning i 10.000 kr.	8	2	125	50
45 Jordbær, ha	0	0	0	0

Det fremgår af tabel 1, at driftsformerne for de respektive gartnerivirksomheder er rimelig "rene". Der er derfor en god overensstemmelse mellem driftsformen og produktionsgrenen.

Dog er omsætningen fra andre kilder (PG_44) betydelig for væksthushavene. Det formodes, at posten især skyldes el-produktion, som med fordel kan udskilles fra PG_44. Det bør i den sammenhæng overvejes, om forbruget af brændsler på lignende vis skal/kan reduceres.

For Planteskole og Frugt & bær er bidraget fra PG_44 Andre kilder ubetydeligt og formodes primært at stamme fra detailsalg. Da bidraget er beskedent, vælges der at se bort fra bidraget. Tilsvarende gælder udøvelse af maskinstationsvirksomhed (PG_42) og bygningsudleje (PG_43).

Tabel 2. Gennemsnitlige omkostninger/indsats på konventionelle gartnerivirksomheder i 2009 fordelt på specialiserede driftsformer (vægtet)

	Planteskole	Frugt & bær	Grønsager under glas	Potteplanter under glas
<i>Typologikode (V3100.V3110)</i>	<i>6.1</i>	<i>6.3</i>	<i>4.1</i>	<i>4.7</i>
9 Arbejdsindsats, timer i alt	10.301	2.356	18.972	16.966
11a Jordbeholdning, kapitalindsats	34.516	6.566	0	0
11b Indkøbt lagerbeholdning, kapitalindsats	148.445	23.614	254.824	323.243
11c Beholdning af salgsafgrøder, kapitalindsats	1.486.192	69.471	211.191	1.806.832
11d Beholdning af grovfoder, kapitalindsats	0	0	0	0
13 Inventar, kapitalindsats	623.792	508.720	1.318.518	1.862.683
14 Bygninger, kapitalindsats	1.961.684	725.804	5.540.571	4.750.492
101 Udsæd	620.178	5.121	346.000	1.406.670
102 Kunstgødning	46.476	41.984	208.725	64.888
103 Husdyrgødning købt	0	0	0	0
104 Husdyrgødning eget	439	753	0	189
105 Kemikalier	29.367	63.718	13.950	54.573
106 Brændstof	23.019	11.962	14.503	7.345
107 El	29.266	14.024	158.791	341.893
108 Vandafgift	4.792	1.481	10.063	3.249
109A Energi, Opvarmning af væksthuse	1.263	0	1.586.000	681.396
109B Energi, Opvarmning i øvrigt	2.003	819	0	0
110 Maskinstation	55.794	26.436	5.617	4.603
111 Energi i øvrigt	2.508	395	0	1.077
112 Andre planteavlsmkostninger	409.401	68.130	1.385.839	1.371.875
120 Korn og Kraftfoder	2.563	1.971	0	913
123 Indkøbt grovfoder	0	40	0	768
126 Hjemmeavlet halm (og grovfoder)	1.246	1.745	0	362
127 Bedækning	0	20	0	0
128 Dyrslæge og medicin	0	180	0	1.411
131 Diverse omkostninger, husdyr	150	235	0	593
141 Arbejdsindsats	1.761.514	462.396	3.294.485	3.003.070
142 Vedligeholdelse af inventar	84.133	51.220	197.953	164.111
143 Afskrivning, inventar (og leasede aktiver)	110.783	71.281	164.083	317.266
152 Ejendomsskat	9.663	11.738	6.788	4.125
153 Grønne afgifter	5.903	2.340	39.917	48.167
156 Forsikringer	42.701	23.640	110.345	123.467
158 Diverse omkostninger (inkl. bil)	229.061	79.881	279.347	374.149
159 Vedligeholdelse af bygninger	31.525	9.524	127.746	138.404
160 Afskrivning, bygninger	62.860	25.554	411.561	369.419
161 Vedligeholdelse, grundforbedringer inkl. kalk	4.424	4.044	806	244
162 Afskrivning, grundforbedringer	1.080	1.370	0	0

De tilhørende gennemsnitlige omkostningsposter/kapitalindsats for de respektive driftsformer fremgår af tabel 2. Da driftsformerne er rimelig "rene", og dermed er approksimationen for produktionsgrenene, kan nøgletallene umiddelbart bestemmes som omkostninger/kapitalindsats divideret med produktionsvolumen. Resultatet fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Anvendte nøgletal for konventionelle gartnerivirksomheder i 2009 fordelt på Produktionsgrene (vægtet)

	Planteskole	Frugt & bær	Grønsager under glas	Potteplanter under glas
<i>Produktionsgren</i>	<i>PG_22</i>	<i>PG_23</i>	<i>PG_25</i>	<i>PG_24</i>
9 Arbejdsindsats, timer i alt	672	123	11.226	15.709
11a Jordbeholdning, kapitalindsats	2.252			
11b Indkøbt lagerbeholdning, kapitalindsats	9.683	1.230	150.784	299.299
11c Beholdning af salgsafgrøder, kapitalindsats	96.947	3.618	124.965	1.672.993
11d Beholdning af grovfoder, kapitalindsats				
13 Inventar, kapitalindsats	40.691	26.496	780.188	1.724.706
14 Bygninger, kapitalindsats	127.964	37.802	3.278.444	4.398.603
101 Udsæd	40.455	267	204.733	1.302.472
102 Kunstgødning	3.032	2.187	123.506	60.081
103 Husdyrgødning købt	0	0	0	0
104 Husdyrgødning eget				
105 Kemikalier	1.916	3.319	8.255	50.531
106 Brændstof	1.502	623	8.582	6.801
107 El	1.909	730	93.959	316.567
108 Vandafgift			5.955	3.008
109A Energi, Opvarmning af væksthuse			938.461	630.922
109B Energi, Opvarmning i øvrigt				
110 Maskinstation	3.640	1.377	3.323	4.262
111 Energi i øvrigt	164	21	0	997
112 Andre planteavlsmkostninger	26.706	3.548	820.023	1.270.254
120 Korn og Kraftfoder				
123 Indkøbt grovfoder				
126 Hjemmeavlet halm (og grovfoder)				
127 Bedækning				
128 Dyrlæge og medicin				
131 Diverse omkostninger, husdyr				
141 Arbejdsindsats ¹	-	-	-	-
142 Vedligehold inventar	5.488	2.668	117.132	151.955
143 Afskrivning, inventar (og leasede aktiver)	7.227	3.713	97.091	293.765
152 Ejendomsskat	630	611	4.016	3.819
153 Grønne afgifter	385	122	23.619	44.599
156 Forsikringer	2.785	1.231	65.293	114.322
158 Diverse omkostninger (inkl. bil)	14.942	4.160	165.294	346.434
159 Vedligehold bygninger	2.056	496	75.589	128.152
160 Afskrivning, bygninger	4.100	1.331	243.527	342.055
161 Vedligeholdelse, grundforbedringer inkl. kalk	289	211		
162 Afskrivning, grundforbedringer	70	71		

1) Arbejdsindsatsen målt i kr. bestemmes som timeantallet multipliceret med en timesats, som udgør 165 kr. pr. time i 2009.

Anm. I de tonede områder indgår produktionsgrenen ikke i regressionsmodellerne.

De pågældende resultater, er dels nøgletal for de pågældende konventionelle produktionsgrene, dels konstanter (restriktioner) for regressions-skønnene for de konventionelle landbrugsbedrifter og frilandsgartnerier. For at friholde disse regressions-skøn for spredningen fra Planteskoler, Frugt & bær, Væksthusgrønsager og Potteplanter, baseres regressions-skønnene alene på landbrugsbedrifter og frilandsgartneri (V3100 = 1, 2, 3 eller 5). Anvendelsen af de i tabel 3 viste resultater, som restriktioner i regressions-skønnene, skal således alene sikre, at evt. delaktiviteter fra de udeladte produktionsgrene håndteres på konsistent vis.